
Публикуван на: 08-04-2006

Източник: Портал ЕВРОПА

Г-жа Малинка Ристевска Йорданова, Началник на кабинета на вицепремиера и отговорник за [европейската интеграция](#) в [правителството на Република Македония](#) – [Радмила Шекеринска](#), в специално интервю на Портал ЕВРОПА.

Г-жо Йорданова, какви усилия полага македонското правителство по отношение на облекчаване на визовия режим за гражданите на страната?

Вече се състояха техническите проучвателни разговори за улесняване на визовия режим. Както знаете Европейската комисия поде инициатива за улесняване издаването на визи за страните от нашия регион; и първата страна, с която са започнати преговори, е Македония. Разбира се, ние изтъкнахме нашите искания, базирани на Солунския дневен ред за визова либерализация. На нас ни е съвсем ясно, че гражданите на Македония имат много ограничена свобода на движение и техният главен интерес е либерализирането на визите. На практика има две направления, които искаме да обсъждаме: едното е либерализация на визите, другото е улесняване издаването на визи. Фактор, който допълнително утежнява нещата, е повишаването цената на визите. Това отново ще бъде дискутирано в Съвета по Правосъдие и Вътрешни работи – това се отнася до цените на шенгенските визи като цяло.

Разбира се, ние работим по "домашната си работа" – създали сме гранична полиция и интегрирано управление на границите; въведени са нови паспорти с биометрични данни, води се по-усърдна борба срещу нелегалната имиграция и трансграничната престъпност, и т.н.

След присъединяването на България и Румъния, ще има застой в процеса на разширяването на ЕС. Как се възприема това от македонското обществено мнение?

Разбира се, има широка обществена реакция на такива изявления. Общественото мнение в Македония живо се интересува от този въпрос. Обаче въпросът за абсорбционния капацитет, поставян отново напоследък, не е нов. Той винаги е бил на дневен ред – при всяко разширяване на ЕС, дори при първото, второто и третото. Не само последното разширяване предизвика този дебат. Още от самото начало се подчертава въпросът с абсорбционния капацитет на ЕС. Това, което ние се опитваме да правим, е да не се разсейваме от нарастващите страхове, да работим по собствения си дневен ред, по нашата "домашна работа", да направим най-доброто, на което сме способни и –

СКОПИЕ: "СЪСТЕЗАНИЕТО НЕ ПРИКЛЮЧВА СЛЕД ПРИДОБИВАНЕТО НА ЧЛЕНСТВО, А КОНКУРЕНЦИЯТА СТАВА ПО-ЖЕСТОКА"

същевременно – да работим заедно със страните-членки за способстване на по-нататъшното разширяване на ЕС. Те (страните-членки, бел.ред.) имат вътрешни проблеми при обясняването защо Съюзът трябва да се разширява още; и те имат въпроси, с които трябва да се справят... И все пак трябва да сме реалисти и да представяме собствените си аргументи. Македония определено не е страната, която ще изложи на опасност капацитета на Съюза със своите 2 милиона жители. Ето заради би било реалистично да очакваме, че процесът ще продължи без да има застой.

Защо искат македонците да се присъединят към Европейския съюз?

Мисля, че има много лесен отговор на този въпрос. Вие като наши съседи го разбирате много добре. Причината е, че ние принадлежим на Европа. Споделянето на общи ценности е основополагащо. От друга страна, ние сме малка държава, която има много голям интерес от това, да е свързана, а не откъсната и изолирана. Нашето бъдеще е в отвореността и ние искаме да видим една отворена, обединена Европа. Т.нар. "черни дупки" със сигурност не биха били знак за една обединена Европа.

Евро-информационната кампания на Република Македония има много интересен девиз – "И сонцето е звезда". Според нас, вашите съседи, това е много интересно изречение. То показва високо самочувствие в добрия смисъл. Как измислихте този слоган и каква е основната му цел?

Както повечето добри неща, девизът се появи благодарение на публично състезание. Преди повече от три години ние обявихме конкурс за избор на лого. Получихме много предложения. Три групи автори достигнаха до едно и също предложение. Журито хареса "И сонцето е звезда", а широката общественост го възприе като истински символ. Действително има дух в него – от една страна имаме асоциация със слънцето, което е нашият национален символ, а от друга – слънцето е и глобален символ. Същевременно то отваря широк спектър от асоциации – идентификация, позитивизъм... То даде специфична яркост на цялата кампания, както и на цялостния присъединителен процес, който стана толкова интензивен през последните години. Ние имаме късмет, че получихме толкова сполучливи предложения от участниците в обществения конкурс.

Вие споменахте съседството. Дали очакваното присъединяване на България и Румъния към ЕС се възприема във вашата страна като стъпка, която би улеснила и македонското европейско бъдеще?

Разбира се ние възприемаме напредъка на Румъния и България като положителен знак. Колкото по-рано и колкото по-подготвени влязат тези две страни в ЕС, толкова по-благоприятно ще е за следващите. Най-важното е сътрудничеството. Опитваме се да го ускорим; открихме прекрасни партньори в лицето на много европейски институции и неправителствени организации – хора, готови да споделят с нас всичко, което са научили, и което знаят.

Чий пример следвате най-неотклонно?

В този положителен дух е сътрудничеството ни с новоприсъединилите се към ЕС страни, особено тези, с които непосредствено граничим, в които контекстът е бил същият. Например имаме отлично сътрудничество със Словения – много партньорства, техническо подпомагане, съвети, както и приятелски отношения. А също така и с България, има редовен обмен на експерти, а воденият диалог е много полезен.

Лесно ли се води в Македония борбата с корупцията?

Не, не е лесно. Изискваше едно много сериозно усилие, вече имаме и някои резултати, но както и

СКОПИЕ: "СЪСТЕЗАНИЕТО НЕ ПРИКЛЮЧВА СЛЕД ПРИДОБИВАНЕТО НА ЧЛЕНСТВО, А КОНКУРЕНЦИЯТА СТАВА ПО-ЖЕСТОКА"

вие знаете, Комисията настоява за по-голяма ефективност. Борбата срещу корупцията изисква политическа воля, усилия от страна на администрацията, но също така и от хората като цяло, от гражданите, за да може действително да се променят нещата. Става дума за явления, които не трябва да бъдат толерирани в обществото, за промяна в модела на поведение. Що се отнася до законодателството и институциите – добре се справихме, в момента на фокус е това, да направим механизмите работещи и резултатни.

Неотдавна [българският министър-председател заяви по телевизията, че 16-годишният преход е бил толкова труден, че сега членството в ЕС трябва да е нещо като компенсация, дори във финансов смисъл – компенсация за всички трудности, които българите са преживели дотук. Вие съгласна ли сте с едно такова виждане за членството в ЕС?](#)

Не. Въпреки че в огромна степен става въпрос за пари, то – членството – е според мен повече за възможности – за бъдещи и настоящи възможности. Усилията се полагат в името на утрешните възможности, а не непременно за пари в брой. Това, от което се нуждаем, е в крайна сметка да получим възможности, да получим равни шансове с останалите, и да получим капацитета да се възползваме от тези шансове. Не е лесно да се получават пари от Европейската комисия, дори да си станал вече страна – членка. Състезанието не приключва след придобиването на членство. Дори конкуренцията става по-жестока, например за средствата от кохезионните фондове.

Българите казват – добре е да членуваме в ЕС, защото европейците ще дойдат да ни решат проблемите. Същата ли е обществената настройка в съседна Македония?

Интересен въпрос! Той се задава в много социологически проучвания тук. Много хора мислят, че "европеизацията" би била стимул за справяне с проблемите, но че тази "европеизация" не е тяхното окончателно решение. Мисля, че хората в Македония са големи реалисти и знаят, че единствените, които могат да решат тези проблеми, са си самите те.

Г-жо Йорданова, македонското правителство подписа неотдавна споразумение с телевизия CNN за реклама на страната. Каква е целта на тази реклама?

Целта е да се опитаме да направим Македония по-видима, да променим имиджа ѝ. Това споразумение е част от обща кампания за глобално представяне на Македония. Правителството реши да я подеме, тъй като си даваме сметка, че имаме нужда от нея сега – трябва да постигнем значим обрат в образа ни като страна.

Позволете един въпрос за информационната кампания за ЕС в страната ви. Какво е главното послание, което желаете да изпратите към гражданите на Македония чрез нея?

Сега целта не е общото послание – че можем да се справим, че принадлежим към Европа, че имаме общи ценности и пр. Някак този етап вече е абсорбиран от общественото мнение в нашата страна. Вече представяме една по-таргетирана кампания – изградена според нуждите на общините, на граничните райони и т.н. Сред най-важните теми в нея са – предприсъединителната помощ, подготовката на проекти, граничното сътрудничество. Тази кампания – в сравнение с предишната – акцентира в по-голяма степен върху детайлите. Предишната беше най-общо за бъдещето на Македония в ЕС. Сега се стараем да даваме повече информация, за да получим по-голяма обратна връзка от обществото и от специфичните таргет-групи в него.

Какво би трябвало да знае общественото мнение в ЕС за Македония; и нужно ли ви е да ползвате външни лобисти, за да изразявате някои послания в тази посока?

Както редица други държави, и ние сме обсъждали това. Това е опция. Обаче нищо не може да

СКОПИЕ: "СЪСТЕЗАНИЕТО НЕ ПРИКЛЮЧВА СЛЕД ПРИДОБИВАНЕТО НА ЧЛЕНСТВО, А КОНКУРЕНЦИЯТА СТАВА ПО-ЖЕСТОКА"

заменя реалните двустранни и многостранни форми на партньорство между страните-членки, новоприетите държави и разбира се всички останали субекти. Можем да направим кампания, можем да ползваме лобисти, но страните-членки имат да се справят с вътрешнодържавните очаквания на своите граждани. Изглежда, че точно в този момент залозите са тези. Не бихме могли да проведем комуникационна кампания за разширяването във всички страни-членки. Според мен това е нещо, спрямо което подходът би трябвало да е по-задълбочен.

Портал ЕВРОПА ви благодари много за това интервю.

[I 20Sonceto 20e 20dzvezda.pdf](#) (1014.55 Kb)